

Розробник:

Мартинчук Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, гарант освітньо-професійної програми 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання;

Скрипник Тетяна Вікторівна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

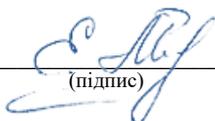
Мартинчук Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, гарант освітньо-професійної програми 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання;

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 26.09.2024 р. № 18

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Завідувач кафедри _____ (Олена МАРТИНЧУК)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання)

(назва освітньої програми)

26.09.2024 р. № 18

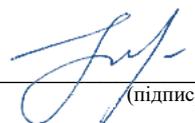
Керівник освітньої програми _____ (Олена МАРТИНЧУК)

Робочу програму перевірено

27.09. 2024 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 2024/2025 н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__ р. Протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__ р. Протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__ р. Протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__ р. Протокол №____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	-	1
Семестр	-	2
Обсяг кредитів	-	4
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	16
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	104
Форма семестрового контролю	-	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Формування професійного мислення та розширення компетентностей для забезпечення здатності діяти соціально відповідально та свідомо на основі науково-теоретичних засад спеціальної педагогіки та спеціальної психології й етичних міркувань (мотивів).

Розширення компетентності у сфері організації та забезпечення функціонування систем спеціального та інклюзивного навчання осіб з різними категоріями освітніх труднощів; планування та надання фахової допомоги особам з ООП у закладах освіти; розроблення індивідуальної програми розвитку, що базується на актуальних цілях розвитку дитини з ООП, та впровадження процесу досягнення поставлених цілей у форматі міждисциплінарного командного супроводу.

Поглиблення компетентності у сфері становлення і розвитку педагогічних систем освіти дітей з особливими освітніми потребами.

Завдання:

Відповідно до освітньо-професійної програми 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти

– *формувати загальні компетентності:*

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

– *формувати фахові компетентності:*

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

3. Результати навчання за дисципліною

РН1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН10. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології							
Тема 1. Концептуальні та теоретичні засади спеціальної педагогіки та психології.	30	2	2				26
Разом	30	2	2				26
Змістовий модуль 2. Концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з різними особливими освітніми потребами							
Тема 2. Сучасні концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з особливими освітніми потребами.	30	2	2				26
Разом	30	2	2				26
Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі							
Тема 3. Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі	30	2		2			26
	30	2		2			26
Змістовий модуль 4. Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти							
Тема 4. Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти.	30	2		2			26
Разом	30	2		2			26
Усього	120	8	4	4			104

5. Програма навчальної дисциплін

Змістовий модуль I.

Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології

Лекція 1. Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології (2 години).

Спеціальна педагогіка як галузь педагогічної науки про освіту осіб з особливими освітніми потребами. Суспільство та інвалідність. Медична, соціальна, біопсихосоціальна моделі ставлення суспільства до людей з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами. Сучасна термінологія в умовах оновленої гуманістичної парадигми спеціальної педагогіки. Основні поняття спеціальної педагогіки у межах медичної моделі (порушення, особи з порушеннями психофізичного розвитку, дизонтогенез, корекція, компенсація, абілітація, реабілітація, корекційно-компенсаторна робота, корекційна спрямованість навчання, корекційно-розвиткові послуги тощо). Основні поняття спеціальної педагогіки у межах соціальної моделі (особливі освітні потреби, особи з особливими освітніми потребами, освітні труднощі, психолого-педагогічний супровід, підтримка, соціалізація, підтримка, стратегії втручання тощо).

Теоретичні засади спеціальної педагогіки. Наукові концепції та теоретичні засади, які стали підґрунтям для становлення і розвитку спеціальної педагогіки та системи спеціальної освіти в Україні: концепція про загальні та специфічні закономірності психічного розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі, структура порушеного розвитку особистості при різних особливостях її функціонування, концепція про провідну роль навчання в розвитку дитини, концепція про компенсаторні можливості особистості та інші.

Основні поняття теми: медична, соціальна, біопсихосоціальна моделі ставлення суспільства до інвалідності, структура порушення, загальні та специфічні закономірності розвитку психіки, зона найближчого розвитку дитини.

Рекомендовані джерела:

Основна [2-4, 6, 11]

Додаткова [1-3, 6,7]

Змістовий модуль II

Концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з різними особливими освітніми потребами

Лекція 2. Сучасні концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з особливими освітніми потребами. (2 години).

Сучасні концептуальні засади розвитку системи освіти осіб з особливими освітніми потребами в Україні. Концепція «Нова українська школа».

Сучасні підходи до класифікації категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі: інтелектуальні труднощі, функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві) труднощі, фізичні труднощі, навчальні труднощі, соціоадаптаційні (особистісні, середовищні /соціокультурні) труднощі.

Сучасні підходи до класифікації осіб з особливими освітніми потребами у міжнародному законодавстві, зокрема у Польщі, Фінляндії тощо.

Поняття про принципи організації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами: принцип педагогічного оптимізму, принцип розвивального навчання, принцип ранньої педагогічної допомоги, принцип соціально адаптованої спрямованості навчання, принцип діяльнісного підходу до навчання і виховання, принцип розвитку мислення, мовлення і комунікації як засобів спілкування, принцип диференційованого та індивідуального підходів, принцип необхідності спеціального педагогічного керівництва тощо.

Основні поняття теми: типологія освітніх труднощів, загальнодидактичні та спеціальні принципи організації освітнього процесу

Рекомендовані джерела:

Основна [3, 7, 8]

Додаткова [3, 6, 7]

Змістовий модуль III

Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі

Лекція 3. Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі (2 години)

Особливості проектування і організації освітнього процесу, добору корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій відповідно до потреб дитини. Алгоритм забезпечення освітніх потреб дітей: визначення індивідуальних особливостей розвитку дитини, визначення освітніх труднощів, визначення освітніх потреб, забезпечення освітніх потреб засобами доцільних методик корекційно-розвивальної роботи та технологій інклюзивного навчання. Основні принципи добору методик і технологій при проектуванні та організації освітнього процесу в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Планування освітніх стратегій залежно від типу інтелекту, стилю навчання. Технології формування і розвитку шкільних компетентностей. Принципи застосування технологій під час організації та проведення інклюзивного освітнього процесу: інтерактивне навчання; узгодження цілей; демонстрація, застосування та зворотній зв'язок; постійне оцінювання як результат навчання; підтримка дітей та вчителів (відповідно до Пакету ресурсів ЮНЕСКО «Спеціальні вимоги у класі»).

Стратегії підтримки дітей з різними категоріями освітніх труднощів в освітньому процесі.

Основні поняття: Алгоритм забезпечення освітніх потреб дітей, принципи застосування технологій навчання в інклюзивному освітньому просторі.

Рекомендовані джерела:

Основна [1, 5, 8]

Додаткова [1-7]

Змістовий модуль IV.

Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти

Лекція 4. Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти

Поняття про методичний супровід як засіб до осмислення інноваційних ідей, збереження та зміцнення педагогічних традицій, стимулювання новаторського пошуку, вдосконалення педагогічної майстерності. Зміст і форми методичного супроводу процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному закладі освіти.

Зарубіжні підходи до забезпечення методичного супроводу інклюзивного навчання. Координатор інклюзивного навчання як фахівець, до функціональних обов'язків якого належить методичний супровід освітнього процесу та супервізійна підтримка педагогів інклюзивних груп та класів.

Основні поняття: .

Рекомендовані джерела:

Основна [1, 5, 8-10]

Додаткова [1-7]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

6.1.1. Для заочної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських	1	1	1	1	1	-	-	-	-

занять									
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	32	-	32	-	32	-	32
Максимальна кількість балів: 128									
Розрахунок коефіцієнта: $k=128/100=1,28$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Шановні студенти, Ви можете замість виконання одного або декількох завдань для самостійної роботи (відповідно до кількості годин, наданих для опрацювання ресурсу) пройти один/декілька поданих у програмі ресурсів для неформальної освіти, що відповідають темі, сертифікат прикріпити в ЕНК.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології

Тема 1. Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології (26 год.).

Завдання 1. Опрацюйте лекційні матеріали та рекомендовані підручники зі спеціальної педагогіки, спеціальної психології, інклюзивної педагогіки щодо представлення понятійно-категоріального апарату цих наук.

Складіть ментальну карту понятійно-категоріального апарату, яким оперують ці науки.

Рекомендована література:

1. Спеціальна педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В. Мартинчук, І.М. Маруненко, К.В. Луцько та ін.; за ред. О.В. Мартинчук. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. 364 с.
2. Миронова С., Чопік О. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. К.-Под.: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 332 с.
3. Порошенко М. Інклюзивна освіта: навч. посібник. К.: Тов. «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
4. Кобильченко В., Омельченко І. Спеціальна психологія. К.: Вид-во «Академія», 2020. 224 с.

Форма подання: аналіз інформації у вигляді посилання на ментальну карту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Зміст анотації повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації не повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації не відповідає темі дослідження
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів описано..	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше

			ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 2. Опрацюйте параграф 1.4 Теоретичні засади спеціальної педагогіки у підручнику зі спеціальної педагогіки (за ред. О.В. Мартинчук). Охарактеризуйте суть концепцій та теорій, які стали підґрунтям для розвитку спеціальної педагогіки як науки. Підготуйте презентацію, де коротко (на 2-4 слайдах) представте суть кожної концепції/теорії та її вплив на організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами.

Рекомендована література:

Спеціальна педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В. Мартинчук, І.М. Маруненко, К.В. Луцько та ін.; за ред. О.В. Мартинчук. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. 364 с.

Форма подання: аналіз інформації у вигляді презентації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Зміст презентації повністю відповідає темі.	Зміст презентації відповідає темі.	Зміст презентації не повністю відповідає темі.	Зміст презентації не відповідає темі.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дизайн презентації	Презентація повністю оформлена відповідно до технічних, змістовних та корпоративних вимог, демонструє творчий підхід студента до її оформлення.	Презентація повністю оформлена відповідно до технічних, змістовних та корпоративних вимог.	Презентація оформлена відповідно до змістовних та корпоративних вимог, є незначні порушення в її візуальному оформленні.	Порушено вимоги до оформлення презентації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3. Опрацюйте у параграфі 1.4 Теоретичні засади спеціальної педагогіки з підручника зі спеціальної педагогіки (за ред. О.В. Мартинчук) матеріали про структуру порушеного розвитку дитини при різних видах дизонтогенезу. Оформіть структуру порушеного розвитку при кожному виді дизонтогенезу у вигляді схеми.

Рекомендована література:

Спеціальна педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В. Мартинчук, І.М. Маруненко, К.В. Луцько та ін.; за ред. О.В. Мартинчук. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. 364 с.

Форма подання: аналіз інформації у вигляді схеми.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми. Визначення важливої інформації для аналізу	Грунтовно розкрито тему. Студент/ка визначає всі головні аспекти і для аналізу.	Достатньо повно розкрито тему. Студент/ка визначає всі основні аспекти, що дадуть змогу здійснити аналіз.	Не достатньо розкрито тему. Студент/ка визначає деякі основні аспекти для аналізу.	Не розкрито тему. Не визначено основні аспекти, що уможливають аналіз.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0,5
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0,5
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>		1	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 4. У посібнику «Українська спеціальна педагогіка в персоналіях» оберіть для аналізу персоналію та розкрийте її внесок у: 1) розвиток спеціальної педагогіки або спеціальної психології; 2) становлення і розвиток спеціальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

Рекомендована література:

Українська спеціальна педагогіка в персоналіях: навч. посібник. За заг. ред. В.І. Бондаря, В.М. Синьова. Запоріжжя: Вид-во Хортицької національної академії, 2021. 428 с.

Форма подання: аналіз інформації у вигляді презентації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Зміст презентації повністю відповідає темі.	Зміст презентації відповідає темі.	Зміст презентації не повністю відповідає темі.	Зміст презентації не відповідає темі.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дизайн презентації	Презентація повністю оформлена відповідно до технічних, змістовних та корпоративних вимог, демонструє творчий підхід студента до її оформлення.	Презентація повністю оформлена відповідно до технічних, змістовних та корпоративних вимог.	Презентація оформлена відповідно до змістовних та корпоративних вимог, є незначні порушення в її візуальному оформленні.	Порушено вимоги до оформлення презентації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>		1	0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з різними особливими освітніми потребами

Тема 2. Сучасні концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з особливими освітніми потребами. (26 год.).

Завдання 1. Ознайомтесь:

- зі змістом сайту «Раннє втручання» Міністерства соціальної політики <https://www.msp.gov.ua/timeline/Ranne-vtruchannya.html>
- зі змістом сайту «Раннє втручання» ЮНІСЕФ <https://www.unicef.org/ukraine/documents/early-intervention>
- зі змістом веб ресурсу Нової української школи <https://nus.org.ua/view/shho-take-rannye-vtruchannya-i-navishho-vono-potribne/>

На основі проаналізованих джерел напишіть есе на тему: «Вплив послуги раннього втручання на подальший освітній маршрут дитини з особливими освітніми потребами». Під час написання есе використовуйте цитати з проаналізованих Вами документів як тези за змістом яких Ви будете рефлексувати і описувати свої думки на задану тему.

Форма подання: у вигляді структурованого опису, есе.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Рефлексія щодо наведених цитат ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Рефлексія щодо наведених цитат ілюструє достатнє розуміння теми.	Рефлексія щодо наведених цитат ілюструє обмежене розуміння теми.	Рефлексія щодо наведених цитат ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2-х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2. Опрацюйте джерела:

1. Концепція «Нова українська школа». Міністерство освіти і науки України. 2016. URL : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelya / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL : <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>

Охарактеризуйте складові формули нової школи.

Заповніть таблицю:

Складник формули Нової української школи	Характеристика
Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації у суспільстві	
Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно	
Наскрізний процес виховання, який формує цінності	
Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію	
Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем та батьками	
Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм	
Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя	
Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх до якісної освіти	
Сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу	

Форма подання: у вигляді структурованого опису у таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Характеристика складових НУШ ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Характеристика складових НУШ ілюструє достатнє розуміння теми.	Характеристика складових НУШ ілюструє обмежене розуміння теми.	Характеристика складових НУШ ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Представлення матеріалів у структурованом у вигляді	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні,	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2-х помилок.

	лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.			
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3. Ознайомтесь зі структурою сайту «НУШ (Нова українська школа)» <https://nus.org.ua/tags/129/>

Складіть схему сайту: зазначте назви веб-сторінок, з яких складається сайт.

Ознайомтесь з веб-сторінкою «Інклюзія». Прочитайте наявні там ресурси. Оберіть один ресурс і підготуйте презентацію за його змістом.

Форма подання: у вигляді структурованого опису.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Характеристика складових НУШ ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Характеристика складових НУШ ілюструє достатнє розуміння теми.	Характеристика складових НУШ ілюструє обмежене розуміння теми.	Характеристика складових НУШ ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Представлення матеріалів у структурованом у вигляді	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2-х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 4. Здійсніть самостійно пошук літературних джерел (українських і зарубіжних), у яких представлено принципи організації освітнього процесу у закладах, які надають освітні послуги дітям з особливими освітніми потребами.

Заповніть таблицю

Назва принципу	Характеристика	Джерело інформації

Форма подання: у вигляді структурованого опису в таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Зміст ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Зміст ілюструє достатнє розуміння теми.	Зміст ілюструє обмежене розуміння теми.	Зміст ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Представлення матеріалів у структурованом у вигляді	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні, пунктуаційні помилки відсутні.	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2-х помилок.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі

Тема 3. Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі (26 год.).

Завдання 1.

Опрацюйте розділи III.3 «Функціональні слухові труднощі», VI.2 «Соціоадаптаційні труднощі у осіб з порушеннями слухової функції» у посібнику: Методичні рекомендації для Інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл.: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко та ін. Київ, 2021. С. 7-10, 31-46, 154-161.

Проаналізуйте подані у цих розділах таблиці, у яких представлено особливості функціонування психічної сфери, освітні труднощі та освітні потреби (потреби у наданні підтримки).

Заповніть таблицю «*Функціональні слухові труднощі та соціоадаптаційні труднощі у осіб з порушеннями слухової функції*», у якій потрібно чітко визначити особливість психофізичного розвитку, визначити освітні труднощі, які зумовлені цією особливістю, та окреслити потребу дитини, спрямовану на подолання цих труднощів. Опишіть три особливості.

Наприклад:

Особливості функціонування психічної сфери	Освітні труднощі	Освітні потреби
<p>Сприймання:</p> <p>Уповільнене, звужене, недиференційоване, обмежене, звужене/поверхове</p>	<p>Труднощі у сприйманні навколишнього середовища: наприклад: дитина правильно сприймає об'єкти в звичному для них стані, при зміні умов сприймання цього часто не відбувається; дитина не досліджує предметів, не виявляє зацікавленості і не ставить запитань дорослим, не завжди виокремлює головне і тому часто опиняється дезорієнтованою в новій для себе ситуації, дитині складно диференціювати відтінки кольорів, форми предметів, складно розподіляти увагу. Спостерігається нездатність до цілісності сприймання, яка знижує результативність продуктивних видів діяльності, зокрема малювання та конструювання.</p>	<p>Потреба у створенні прилаштувань освітнього середовища (підбір матеріалів, форм роботи під час організації освітнього процесу). Потреба у допоміжних засобах навчання; додатковій підтримці, адаптаціях освітнього середовища (процесу, методів, матеріалів, ресурсів), модифікаціях змісту, очікуваних результатів, використанні додаткового обладнання/технологій, послуг тощо.</p>

Форма подання: у вигляді структурованого опису у таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми та логічне й узгоджене представлення матеріалу	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє достатнє розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє обмежене розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	4	3	2-1	0

Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2.

Опрацюйте розділи III.2 «Функціональні зорові труднощі», VI.3 «Соціоадаптаційні труднощі у осіб з порушеннями зорової функції» у посібнику: Методичні рекомендації для Інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл.: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко та ін. Київ, 2021. С. 7-10, 95-104, 127-133.

Проаналізуйте подані у цих розділах таблиці, у яких представлено особливості функціонування психічної сфери, освітні труднощі та освітні потреби.

Заповніть таблицю «*Функціональні зорові труднощі та соціоадаптаційні труднощі у осіб з порушеннями зорової функції*», у якій потрібно чітко визначити кожен особливості психофізичного розвитку, визначити освітні труднощі, які зумовлені цією особливістю, та окреслити потребу дитини, спрямовану на подолання цих труднощів. Опишіть три особливості.

Форма подання: у вигляді структурованого опису у таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Розкриття теми та логічне й узгоджене представлення матеріалу	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє точно та ґрунтовне розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє достатнє розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє обмежене розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	4	3	2-1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3.

Опрацюйте розділ III.3 «Інтелектуальні труднощі» у посібнику: Методичні рекомендації для Інклюзивно-ресурсних центрів щодо

визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл.: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко та ін. Київ, 2021. С. 19-30.

Проаналізуйте подані у цьому розділі таблицю, у якій представлено особливості функціонування психічної сфери, освітні труднощі та освітні потреби.

Заповніть таблицю «*Інтелектуальні труднощі*», у якій потрібно чітко написати кожну особливість психофізичного розвитку, визначити освітні труднощі, які зумовлені цією особливістю, та окреслити потребу дитини, спрямовану на подолання цих труднощів. Опишіть три особливості.

Форма подання: у вигляді структурованого опису у таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми та логічне й узгоджене представлення матеріалу	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє точно та ґрунтовне розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє достатнє розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє обмежене розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	4	3	2-1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 4.

Опрацюйте розділ IV «Навчальні труднощі» у посібнику: Методичні рекомендації для Інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл.: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко та ін. Київ, 2021. С. 19-30, 105-113.

Проаналізуйте подану у цьому розділі таблицю, у якій представлено особливості функціонування психічної сфери, освітні труднощі та освітні потреби.

Заповніть таблицю «*Навчальні труднощі*», у якій потрібно чітко написати кожну особливість психофізичного розвитку, визначити освітні труднощі, які зумовлені цією особливістю, та окреслити потребу дитини, спрямовану на подолання цих труднощів. Опишіть три особливості.

Форма подання: у вигляді структурованого опису у таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми та логічне й узгоджене представлення матеріалу	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє достатнє розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє обмежене розуміння теми.	Представлення елементів: особливості психічного розвитку, освітні труднощі, освітні потреби ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	4	3	2-1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.

Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти

Тема 4. Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти (26 год.).

Завдання 1: Здійсніть самостійно пошук матеріалів у літературних джерелах щодо особливостей методичного супроводу процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному закладі освіти.

Форма подання: у вигляді структурованого опису.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Зміст ілюструє точне та ґрунтовне розуміння теми.	Зміст ілюструє достатнє розуміння теми.	Зміст ілюструє обмежене розуміння теми.	Зміст ілюструє відсутність розуміння тем.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Представлення матеріалів у структурованом у вигляді	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Грамотність	Граматичні, орфографічні, лексичні,	Є 1 помилка.	Є 2 і помилки.	Більше 2-х помилок.

	пунктуаційні помилки відсутні.			
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 12 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж на 24 год. від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2

На основі опрацювання рекомендованих джерел та самостійного пошуку джерел з інтернету з описом діяльності координатора інклюзивного навчання складіть перелік його **трудових функцій**.

Рекомендована література:

- Скрипник Т. В., Мартинчук О. В., Софій Н. З., Тищенко Л. А. Координатор інклюзивного навчання як виклик для українських фахівців – учасників команд супроводу дітей з особливими освітніми потребами. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. 2023. Вип. 8. С. 148-156.
- Скрипник Т. В., Мартинчук О. В., Софій Н. З., Бабич Н. М. Координація команди супроводу дітей з особливими освітніми потребами в аспекті управлінської діяльності. *Освіта осіб з особливими освітніми потребами: шляхи розбудови*. 2023. № 22. С. 103-119.

Форма подання: у вигляді структурованого опису.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Зміст анотації повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації не повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації не відповідає темі дослідження
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів описано..	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3.

На основі опрацювання рекомендованих джерел та самостійного пошуку джерел з інтернету з описом діяльності координатора інклюзивного навчання складіть перелік його професійних **компетентностей**..

Рекомендована література:

1. Скрипник Т. В., Мартинчук О. В., Софій Н. З., Тищенко Л. А. Координатор інклюзивного навчання як виклик для українських фахівців – учасників команд супроводу дітей з особливими освітніми потребами. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. 2023. Вип. 8. С. 148-156.

2. Скрипник Т. В., Мартинчук О. В., Софій Н. З., Бабич Н. М. Координація команди супроводу дітей з особливими освітніми потребами в аспекті управлінської діяльності. *Освіта осіб з особливими освітніми потребами: шляхи розбудови*. 2023. № 22. С. 103-119.

Форма подання: у вигляді структурованого опису.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Зміст анотації повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації не повністю відповідає темі дослідження	Зміст анотації не відповідає темі дослідження
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів описано..	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>		1	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 4. Пройдіть за Вашим вибором онлайн курс, що стосується підтримки педагогів закладів освіти з інклюзивним навчанням.

Форма подання: сканкопія сертифіката про проходження онлайн курсу.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Обсяг курсу	Онлайн курс пройдено повністю	Пройдено 75% онлайн курсу	Пройдено 50% онлайн курсу	Пройдено менше 25% онлайн курсу
<i>Бали</i>	4	1	0,5	0
Дотримання дедлайна	Сертифікат поданий відповідно до зазначеного дедлайна.		Сертифікат поданий із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Сертифікат поданий із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>		1	0,5	0
Всього	5 балів			

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перекладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.1. Навчально-методична картка дисципліни

«Психолого-педагогічні засади роботи з дітьми з особливими освітніми потребами»

Разом (заочна форма): 120 годин: 8 годин – лекції, 8 годин – практичні заняття, 104 години – самостійна робота.

Модулі	Модуль I	Модуль II	Модуль III	Модуль IV
Назва модуля	Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології	Концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з різними особливими освітніми потребами	Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі	Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти
Кількість балів за модуль	32 (бали)	32 (бали)	32 (бали)	32 (бали)
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій (1 бал за відвідування)				
Семінарські заняття (1 бал за відвідування)	Концептуальні та теоретичні засади спеціальної педагогіки та психології.	Сучасні концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з різними особливими освітніми потребами	Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі	Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти
Робота на сем. занятті (10 балів)	10 (балів)	10 (балів)	10 (балів)	10 (балів)
Самостійна робота (5 балів за одне завдання)	20(балів)	20 (балів)	20 (балів)	20 (балів)
Вид контролю	Екзамен, коефіцієнт: $k=128/100=1,28$			

7. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1Qz7eaHf8XYapXhXy1K9HD_MB6QP-w6pd/view
2. Кобильченко В., Омельченко І. Спеціальна психологія. К.: Вид-во «Академія», 2020. 224 с.
3. Мартинчук О. В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія / О. В. Мартинчук. К.: Вид-во учбової літератури, 2018. 420 с.
4. Мартинчук О. В. *Спеціальна педагогіка*: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Мартинчук, І. М. Маруненко, К. В. Луцько та ін.; за ред. О. В. Мартинчук. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. 364 с.
5. Методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укладачі: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О., Данілавичюте Е.А. та ін. К. :«Квант РАЦІО». 2021. 200 с. URL : https://ispukr.org.ua/?page_id=8429#.Y_vHR3ZBxPY
6. Миронова С., Чопік О. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. К.-Под.: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 332 с.
7. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
8. Порошенко М. Інклюзивна освіта: навч. посібник. К. : Тов. «Агенство «Україна», 2019. 300 с.
9. Скрипник Т., Мартинчук О., Софій Н., Бабич Н. Координація команди супроводу дітей з особливими освітніми потребами в аспекті управлінської діяльності. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2023. Вип. 22. С. 103-119. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=xAoWZegAAAAJ&sortby=pubdate&citation_for_view=xAoWZegAAAAJ:axFR9aDTf0C
10. Скрипник Т., Мартинчук О., Софій Н., Тищенко Л. Координатор інклюзивного навчання як виклик для української освітньої системи. Науковий журнал Хортицької національної академії. 2023. Вип. 8. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=xAoWZegAAAAJ&sortby=pubdate&citation_for_view=xAoWZegAAAAJ:PVjk1bu6vJQC
11. Українська спеціальна педагогіка в персоналіях :навч. посіб. / За заг. ред. В.І. Бондаря, В.М. Синьова. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2021. 428 с.

Додаткова:

1. Martynchuk O. Investigation of professional-personal readiness of future special teachers for inclusive education. *Social inclusion in the Special Education. Student-Teacher-Environment*. Wydawnictwo Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, 2018. P. 87–103. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25035/1/O_Martynchuk_IOPPROF_STFIE_KSPKIO.pdf
2. Martynchuk O.V., Skrypnyk T.V., Sofiy N.Z., Naida J.M. Inclusive education in Ukraine within the context of european values and guiding principles in a field of education for children with special educational needs. *Inclusive education Unity in diversity: monograph* / ed. by J. Głodkowska. Warszawa: Wydawnictwo akademii pedagogiki specjalnej, 2020. P. 200-218. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/32843/1/Martynchuk_Skrypnyk_inclusive_education_IL.pdf
3. Martynchuk O., Skrypnyk T., Sofiy N., Bahdanovich Hanssen N. Inclusive education in Ukraine – tension between policy and practice. *Dialogues between Northern and Eastern Europe on the Development of Inclusion. Theoretical and Practical Perspectives* / Edited By Natallia Bahdanovich Hanssen, Sven-Erik Hansén, Kristina Ström. London: Routledge, 2021. P.148-167. URL : <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780367810368-13/inclusive-education-ukraine-olena-martynchuk-tetiana-skrypnyk-natalia-sofiy-natallia-bahdanovich-hanssen>
4. Martynchuk O., Skrypnyk T., Sofiy N. Current Trends in the Training of Specialists in Special Education to Understand and Meet the Educational Needs of Pupils with SEN in the Context of Building the New Ukrainian School. *Progress in Education*. 2022. № 72. P. 33-64. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41599/1/O_Martynchuk_T_Skrypnyk_N_Sofiy_CTTSSSEUMENPSENCBNUS_KSIO.pdf
5. Martynchuk O., Skrypnyk T., Sofii N., Babych N., Kangas J., Harju-Luukkainen H. Family-Professional Collaboration in Early Childhood Education and Care in Ukrainian Policy. *Interprofessional and Family-Professional Collaboration for Inclusive Early Childhood Education and Care*. Springer International Publishin, 2023. URL : https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-34023-9_12
6. Taranchenko O., Kolupayeva A., Danilavichute E. Special Education Today in Ukraine/ *Special Education International Perspectives: Practices Across the Globe* (Advances in Special Education, Volume 28) Emerald Group Publishing Limited, 2014. Pp.311 – 351 Series ISSN: 0270-4013 www.emeraldinsight.com/
7. The Space of Inclusive Educational. Voices from Ukraine and Beyond / Ed. By O. Budnyk, S. Sydoriv. Leiden, Boston : Brill, 2024.

8. Додаткові ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <http://www.mon.gov.ua>

2. Офіційний сайт Національної академії наук України.
URL : <http://www.nas.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

9. Ресурси для неформальної освіти

Каталог курсів з підвищення компетентності педагогів у сфері інклюзивного навчання URL: <https://ippo.com.ua/category/inkluzia/>

ДОДАТКИ

Додаток А

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології

Семінарське заняття 1

Концептуальні та теоретичні засади спеціальної педагогіки і психології

1. Питання для дискусії.

Для чого сучасному фахівцю зі спеціальної освіти потрібно знати науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки та спеціальної психології? Яким чином ці знання можна використати при організації навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами?

Форма подання: структурована усна відповідь.

2. Завдання на узагальнення знань.

- Охарактеризуйте концепцію про культурно-історичне походження психіки і формування вищих психічних функцій дитини.
- Охарактеризуйте концепцію про закономірності психічного розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі. Розкрийте зміст вчення про структуру порушеного розвитку особистості.
- Охарактеризуйте концепцію про провідну роль навчання в розвитку дитини.

Форма подання: структурована усна відповідь.

3. Практичне завдання за результатами самостійної роботи.

Презентуйте результати аналізу структури розвитку особистості при порушеннях слуху, зору, інтелекту, опорно-рухового апарату, затримках психічного розвитку та ін.

Форма подання: виступ з візуальним представленням схеми структури порушеного розвитку дитин (до 3 хв.).

4. Практичне завдання на узагальнення знань за результатами виконання самостійної роботи.

Робота в мікрогрупі. Сформулюйте актуальні проблеми сучасної спеціальної педагогіки та спеціальної психології, які потребують розв'язання для покращення освітнього процесу осіб із особливими освітніми потребами. Презентуйте свої напрацювання групі.

Форма подання: виступ.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Позиція під час дискусії	Виклад позиції демонструє глибоке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад позиції демонструє достатньо чітке розуміння питання, що винесено на дискусію.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо питання, винесеного на дискусію.	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Розкриття теми	Грунтовно і творчо розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Змістовий модуль 2.

Концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з різними особливими освітніми потребами

Семінарське заняття 2

Сучасні концептуальні засади розвитку системи освіти дітей з різними особливими освітніми потребами

1. *Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до семінарського заняття.*

Опрацюйте наступні джерела:

1. Концепція «Нова українська школа». Міністерство освіти і науки України. 2016. URL : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelya / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL : <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>

Охарактеризуйте складові формули нової школи.

Заповніть таблицю:

Складник формули Нової української школи	Характеристика
Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації у суспільстві	
Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно	
Наскрізний процес виховання, який формує цінності	
Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію	
Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем та батьками	
Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм	
Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя	
Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх до якісної освіти	
Сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу	

Форма подання: письмова структурована відповідь у таблиці.

2. Питання для дискусії

Яким чином реалізація Концепції «Нова українська школа» впливає на розвиток системи освіти осіб з особливими освітніми потребами в Україні?

3. *Групове завдання на узагальнення знань, яке виконується на семінарському занятті.*

Робота в мінігрупі. На запропоновану викладачем тему, що стосується певного складника формули Нової української школи, складіть план-схему його реалізації в освітньому середовищі закладу освіти. Презентуйте свої напрацювання групи.

Форма подання: письмова структурована відповідь та усна презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Ґрунтовно і творчо розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль 3.

Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі

Практичне заняття 3

Психолого-педагогічні засади використання корекційно-розвивальних та інклюзивних технологій в освітньому процесі

1. Теоретичні питання:

- Алгоритм забезпечення освітніх потреб дітей.
- Основні принципи добору методик і технологій при проектуванні та організації освітнього процесу в умовах інклюзивного освітнього середовища.
- Принципи застосування технологій під час організації та проведення інклюзивного освітнього процесу.

Форма подання: структурована усна відповідь.

2. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до практичного заняття.

Розробіть стратегії підтримки дітей з різними категоріями освітніх труднощів в освітньому процесі (три категорії освітніх труднощів на вибір).

Форма подання: структурована письмова відповідь, бажано у вигляді таблиці, схеми.

3. Практичне завдання.

Робота в мінігрупах. На основі підготовлених матеріалів розробіть стратегії підтримки дітей з різними категоріями освітніх труднощів в освітньому процесі (категорію дітей визначає викладач на занятті).

Форма подання: структурована відповідь та презентація.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Ґрунтовно розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль 4

Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти

Практичне заняття 4

Методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами у закладі освіти

1. Теоретичні питання:

1. Суть, зміст і форми методичного супроводу процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному закладі освіти.

- Координатор інклюзивного навчання як фахівець, до функціональних обов'язків якого належить методичний супровід освітнього процесу та супервізійна підтримка педагогів інклюзивних груп та класів.

Форма подання: структурована усна відповідь.

2. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до практичного заняття.

На основі опрацювання рекомендованих джерел та самостійного пошуку джерел з інтернету з описом трудових функцій та компетентностей координатора інклюзивного навчання розробіть модель професійного профілю координатора інклюзивного навчання.

Форма подання: структурована письмова відповідь у вигляді моделі.

3. Практичне завдання.

Проаналізуйте моделі професійного профілю координатора інклюзивного навчання Ваших колег і на основі підготовлених матеріалів розробіть узагальнену від групи модель професійного профілю координатора інклюзивного навчання. Результати роботи візуалізуйте і представте викладачу.

Форма подання: доповідь з презентацією.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Розкриття теми	Грунтовно і творчо розкрито тему.	Достатньо повно розкрито тему.	Не достатньо розкрито тему.	Не розкрито тему.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

